

Chareidim in the army

Shiur# 536 | Nov 22nd 2025

Riddles of the Week

#1

רש"י פרשת וישלח פרק לו פסוק ג

בשמת בת ישמעאל - ולהלן קורא לה (כח ט) מחלת. מצינו באגדת מדרש ספר שמואל (פרק יז) שלשה מוחלין להן עונותיהם גר שנתגייר, והעולה לגדולה, והנושא אשה, ולמד הטעם מכאן, לכך נקראת מחלת שנמחלו עונותיה:

שולחן ערוך אבן העזר הלכות קידושין סימן סא סעיף א

נהגו שהחתן והכלה מתעניין ביום חופתן.

באר היטב אבן העזר סימן סא ס"ק ה

מתעניין. יש בזה ב' טעמים הא' משום דהוא יום סליחה דידהו. ונמחל עונותיהן.

#2

שולחן ערוך חושן משפט הלכות אונאה ומקח טעות סימן רכז סעיף ד

היתה האונאה יתירה על השתות כל שהוא, כגון ג שמכר שוה ששים בחמשים פחות פרוטה, בטל המקח.

רנו

שנויי נוסחאות
ה"ד. וכבר אבדו ואבד כ"ה נכתה"י ובס' המוגה ובמג"ע. נדפוסים וכבר אבד.

מקורות וציונים

לשם שמים ע"י ה' סנהד' ספכ"ד ומלוה פ"צ סה"ד. שני' ושפטנו (ש"א ח כ): בהגמ"י, וה"ר וכו' פירש וכו' פירש וכו' פירושים אלו בתוס' כ::

ה"א. אין המלך נלחם תחלה וכו' ספרי ס"פ עקב וירשחם גוים גדולים ועזומים מכס ואח"כ כל המקום אשר תדרך וכו' משתכנשו א"י תהיו רשאים לנצחם חו"ל וכו' דוד עשה שלא כמורה וכו'. ועזרת ישראל מצר שבא עליהם מלח"מ נר' דללא לימו עליהו היו רשות ואם כבר באו עליהם ודאי מנזה, וכ"מ בירוש' (קרא' סוטה ספ"ט, וכ"כ ש"ך לירוש' שם והשיג על כנה"ג [הו' ב'ס' הליקוטס]).

בלח"מ (בתחילתו), דרבינו פסק כרבנן וכ"ה נפיה"מ:

ה"ב. מלחמת הרשות וכו' אלא ע"פ ב"ד של ע"א ה' סנהד' רפ"ה, ע"י תוי"ט פ"צ מ"ד אם הבי"ד רשאים להוציא העם בלי רשות המלך [ול' רבינו בפי המשנה ומתנאי מלחמת הרשות שלא תהא אלא במלך וסנהדרין], והרמב"ן בסיים סה"מ [תרי"ב] ליד שמונה מוציא למלחמה במלחמת רשות או מנזה, לשאלו באורים ותומים, והביא דברי רבינו בהקדמת המנזות [עמ' רב, רד] שהמלחמות וכונן הארלות לא יהיה אלא במלך ובעת שה"ג ובה' גדול כמ"ש ולפני אלעזר הכהן יעמוד: ה"ג. סמ"ג ע"י קידקטו. ודרך המלך א"ל שיעזר ה' מכירה פכ"א ה"י.

בלח"מ, רבינו וכו' משמע דמפרש וכו' לענין מלחמה וכ"ד המאירי, וע"י רמ"ה, וע"י ה' גוילה פ"ה ה"י: ה"ד. מ"ע להחרים סמ"ג ע"י ק"ו. ד' עממין שהם שורש ע"י ויסודה הראשון ומצואר בכתובים שסנת הדבר שלא נלמד ממעשיהם (סה"מ ע"י קפו). שני' החרם (שופטים כ ז).

וכל שבא לידו הצינך מ' תכה כ' ויכול להרגו מבלי שיסתכן בדבר ומנ"ח תמה ע"י. אחד מהן וכו' שני' ל"ת כל נשמה (ש טו) להלן פ"ו ה"ד, וכ' קריית ספר כל נשמה משמע אפילו אחד מהן. ומנ"ח שם תמה שהשמית רבינו הגמ' סנהד' סו. שהריגתן בסיף. וכבר אבדו ואבד זכרם ע"י רדב"ן ש' לפי שגא סנהריב וכו', ורבינו בסה"מ מ"ע קפו כ' שתמו ונכרתו ע"י דוד ונתפזרו הנשאים ונתערבו בין האומות עד שלא נשאר להם שם, וע"י להלן פ"ו סה"א ובמש"י שם שהיו גם צימי שלמה [וע"י בסה"מ שם הטעם דמנה המנזה אף שאינה נוהגת בזה"ל]. ע"י מקו"ל ה' ענדים פ"ט ה"ג בראב"ד:

בסף משנה

פ"ה א אין המלך נלחם תחלה וכו': ואי זו היא מלחמת מצוה וכו'. ס"פ משוח מלחמה (מד): תנן גד"א שחוזרין מן המערכה אותם שהזכיר במלחמת הרשות אבל במלחמת מנזה הכל יוצאין אפילו תתן מחדרו וכלה מחופתה א"ר יהודה במה דברים אמורים במלחמת מנזה אבל במלחמת חובה הכל יוצאין אפילו תתן מחדרו וכלה מחופתה ובגמרא אמר רבא מלחמת יהושע לכבש דברי הכל חובה מלחמות בית דוד לרווחא דברי הכל רשות כי פליגי למעוטי גוים דלא ליתו עלייהו מר קרי ליה מנזה ומר קרי ליה רשות. ויש לתמוה על רבינו שקרא למלחמת שבע' עממין ומלחמת עמלק מנזה ולא קראם חובה:

ב מלחמת מצוה אינו צריך וכו'. בפ"ק דסנהדרין (ג). תנן אין מוציאין למלחמת הרשות אלא על פי ב"ד של שבעים ואחד ובפרק ב' (כ): גמי תנן גבי מעלות המלך ומוציא למלחמת הרשות על פי בית דין של שבעים ואחד, משמע אבל למלחמת מנזה אינו נר"ך רשות בית דין:

ג ופורץ לעשות לו דרך וכו'. משנה בפ"ב דסנהדרין (כ): גבי מעלות המלך והוא לעשות לו דרך ואין ממחין בידו דרך המלך אין לה שיעור. ומפרש רבינו שפורץ לעשות לו דרך היינו שאינו מעקם הדרכים וכו': ד מצות עשה להחרים וכו'

שופטים הלכות מלכים ומלחמות פ"ד ה

דיניו דין: ובכל יהיו מעשיו לשם שמים, ותהיה מחשבתו ומגמתו להרים דת האמת, ולמלאות העולם צדק, ולשבור זרוע הרשעים ולהלחם מלחמות י"י. שאין ממליכין מלך תחלה אלא לעשות משפט ומלחמה שני' ושפטנו מלכנו ויצא לפנינו ונלחם את מלחמותינו:

פרק חמישי

א אין המלך נלחם תחלה אלא על מלחמת מצוה. ואיזו היא מלחמת מצוה זו מלחמת שבעה עממים, ומלחמת עמלק, ועזרת ישראל מצר שבא עליהם. ואחר כך נלחם

במלחמת הרשות והיא המלחמה שנלחם עם שאר העמים כדי להרחיב גבול ישראל ולהרבות בגדולתו ושמעו:
ב מלחמת מצוה אינו צריך ליטול בה רשות בית דין, אלא יוצא מעצמו בכל עת. וכופה העם לצאת. אבל מלחמת הרשות אינו מוציא העם בה אלא על פי בית דין של שבעים ואחד:
ג ופורץ לעשות לו דרך ואין ממחין בידו. ודרך המלך אין לה שיעור, אלא כפי מה שהוא צריך. אינו מעקם הדרכים מפני כרמו של זה או מפני שדהו של זה, אלא הולך בשווה ועושה מלחמתו:
ד מצות עשה להחרים שבעה עממין שני' החרם תחרימם. וכל שבא לידו אחד מהן ולא הרגו הרי זה עובר בלא תעשה שני' לא תחיה כל נשמה. וכבר אבדו ואבד זכרם:

לחם משנה

רשות כרבנן דאמרי למעוטי גויים דלא לימו עלייהו דהוי רשות ולא כתב אלא שנלחם עם שאר *העם להרחיב גבול ישראל דהיינו מלחמות בית דוד לרוחה דאמרו בגמרא דהכל מודים זה וחלוקה דפלוגתא לא הוזכרו בדבריו כלל. וי"ל דהזכרה במה שאמר ולהרבות בגדולתו ושמעו דהכוונה שייראו ממנו ולא יבאו עליו והיינו למעוטי גויים דלא לימו עלייהו:

ג ופורץ לעשות לו דרך ואין ממחין בידו כו'. פרש"י בפרק ב' דסנהדרין (כ): ופורץ גדרות אחרים לעשות לו דרך לשדהו ולכרמו וכן פרש' בפרק הערל (ע:). ומשמע מדבריו דכלל עת וזמן אפילו שלא לצורך מלחמה אלא לצורכו בלצד עושה כן. ומדברי רבינו שכתב ודרך המלך אין לה שיעור וכו' וסוף דבריו אלא הולך בשוה ועושה מלחמתו משמע דמפרש דמתניתין לענין מלחמה אתמרה דהיכא דנריך המלך למלחמתו כן הוא עושה אבל לא לצורכו. ובפרק הכונס (ס:) הביאו הא דפורץ לעשות לו דרך גבי קרא (ש"ב ג) דויבקעו שלשת הגזורים וכו' דהיינו שעת מלחמה ולא מנינו שלא בשעת מלחמה שלזורכו יוכל המלך לעשות כן. זה דעתו ז"ל:

* כ"ה נדפוסו הרמב"ם שקודם דפוס ווארשא.

משנה למלך

הכתוב מדבר לישחק קרא משציו וע"כ אית לן למימר דלאו בנעניים עגמם משחעי קרא שהרי כולם בלא תחיה אלא בשצו ששצה הוא משאר האומות. ולישנא דרש"י גמי הכי דייק דקאמר דבמלחמת חובה אין לומר ושצית שציו. וכ"ם דלעולם במלחמת חובה הכתוב מדבר ומאי דאינטריך קרא למימר שציו הוי כדי לאשמועינן דבמלחמת חובה מדבר משום דאי לא כתב שציו הו"א דבמלחמת הרשות הכתוב מדבר, הא ודאי ליתא משום דאי יתורא דשציו בא לאשמועינן באיזו מלחמה מיירי קרא עדיין לא למדנו באיזו איירי דאפשר דבמלחמת הרשות מיירי קרא ושציו בא לרצות כנעניים שבתוכה או במלחמת חובה איירי ושציו הוי למעוטי כנעניים עצמם. א"ו ע"כ לומר דשציו לא אחי לאורויי באיזו מלחמה איירי אלא או לרצות כפי דברי רש"י או למעוטי כפי קושיא הרא"ם וא"כ הדרא קושין לדוכתא וע"כ אתא לרצויי דאי למעוטי לא אינטריך

הגהות מיימוניות

אבותיו לא והיינו דקאמר נצות חלילה לי *מלהשחית נחלת אבותי ע"כ:
* כ"ה נדפויי ובכתה"י. במקרא (מ"א כא ג) חלילה לי מה' ממתי את נחלת אבותי לך.

מגדל עוז

דברכות (ג:.) ופרק כהן גדול דסנהדרין:
ד. מצות עשה וכו' עד ואבד זכרם. בספרי:

רדב"ן

פ"ה א־ג אין המלך נלחם תחלה וכו'. פרק כהן גדול (כ:.) ומוציא למלחמת הרשות על פי ב"ד של שבעים ואחד ופורץ לעשות לו דרך ואין מנחה בידו דרך המלך אין לו שיעור וכל העם בזוזין ונותנין לו והוא נוטל חלק בראש תנו רבנן אוררות מלכים למלך ושאר ביזה שבוזין מנחה למלך ומנחה לעם דכתיב בשלמה וימשחו לה' לנגיד וללדוק מקיש נגיד ללדוק ולדוק גופיה מנלן דתניא רבי אומר והיתה לאהרן ולבניו מנחה לאהרן ומנחה לבניו:

ד מצות עשה להחרים וכו'. מצואר בכתוב:
ומה שכתב וכבר אבד זכרם לפי שגא סנהריב ובלבד את העולם (ע"י אסו"ב ספ"ב):

ו

רמב"א א' אין צריך במלחמות הרשות וכו'. נתייחס פרק קמא דשבת (דף י"ט.) וגם כאן פירשו הר"ף והרמב"ם

והרא"ש כד' שתישכ דעת אנשי המלחמה עליהן ג' ימים ולא יהיו מצוהלים וטורדים בשבת ויקיימו לעונג שבת נאכילה ונשמייה ולהר"ה הוא טעמא נמי כיון דמקום סכנה הוא וצריך לחלל שבת משום פיקוח נפש כל ג' ימים [קודם השבת] קמי שבתא מיקרי ונראה כמתנה לדחות את השבת כדפירשתי לעיל (רי"ס סי' רמ"ח) גבי ספינה. ולפי זה הוא הדין למפרש במדברות וכל מקום סכנה שאדם עומד לחלל את השבת. ולכן כתב רבינו דין זה אף על גב דישאל אין הולכים האדנא להלחם ולזור על העיירות, נפקא מינה להיכא דמפרש במדברות וכיוצא בזה דאסור חוץ ג' ימים דמדין עיירות נלמדנו. ולפי זה א' צעין ג' ימים גמורים

דלא יפריש למדברות אלא ביום ג' אבל נרביעי אסור. ואפשר דאף להר"ף והרמב"ם והרא"ש איכא למימר דנפקא מינה למפרש במדברות דכל שלשה ימים הראשונים לא תתישכ דעתן עליהם ולא מקיימי למצות עונג שבת בן ולדבריהם לא צעין שלשה ימים גמורים ונרביעי נמי מותר כדפירשתי לעיל (שם) גבי ספינה: **עוד** יש לפרש דאף על גב דאין ישראל הולכים האדנא להלחם על העיירות היינו ישראל לבדם אבל שכיח דישאלים מתי מספר נמצאים בין אנשי המלחמה שהולכים על העיירות וגם אלו הם בכלל זה דאין צריך וכו' וכן למלחמת מצוה כגון שנשכו גוים וישאלים מותר לילך עליהם עם הגוים אפילו בשבת דמלחמת מצוה היא להציל אחיהם:

רמב"ם

פרטי רמזי דינים המבוארים בזה הסימן [ב,ב] אם מותר לארס אשה בערב שבת:

אין צריך במלחמות הרשות וכו'. נתייחס פרק קמא דשבת (י"ט.) אין צריך על עיירות של גוים פחות משלשה ימים קודם השבת וכתב הר"ף (י"ז) והרא"ש (סי' לח) דטעמא משום דלא מתהני להו מיכלא ומשחית חוץ ג' ימים הראשונים משום טרדא ופחדא דליצא ולנחר תלתא יומי פרט פתדייהו ומקיימי ליה לעונג שבת וכן כתב הרמב"ם בפ"ל (ה"א): **ומ"ש** ואם התחילו אין מפסיקין. גם זה שם

אין צריך במלחמות הרשות על עיירות של גוים

(ה) אלא אם כן התחילו שלשה ימים קודם השבת

(ג) ואם התחילו אין מפסיקין אבל מלחמות

מצוה מתחילים אפילו בשבת. [א] אין הולכין

בערב שבת יותר מג' פרסאות כדי שיגיע למלון

מלשה ימים קודם השבת משום דטול עונג שבת לדבר מצוה מותר ומפורש הוא בירושלמי סוף פרק קמא דשבת (ה"ח) אין מקיפין על עיר של גוים פחות משלשה ימים קודם השבת דהא דחימת במלחמת הרשות אבל במלחמת חובה אפילו בשבת שכן מצינו שלא נכבשה יריחו

ד' אלא בשבת והאדנא שאין ישראל הולכין להלחם ולזור על עיירות לא היה צריך רבינו לכתוב דין זה אלא דמשום דמייתי בגמרא בזהדי

אין משלחין אגרות ואין מפליגין בספינה פחות משלשה ימים קודם

השבת כתבנו ה':

[א] אין הולכין בערב שבת יותר מג' פרסאות וכו'. נ"ס

פרק לולב וערבה (סוכה מד): אמר אינו משום רבי אלעזר ב"ר

פרטי רמזי דינים המבוארים בזה הסימן

איסור לצור על העיירות קודם השבת והיתרו: [א] איסור לילך בערב שבת יותר משלש פרסאות: [ב] איסור לקבוע סעודה בערב שבת ו[בשבת] בשעת בית המדרש: [ג] טוב להתענות ערב שבת ואם משלים התענית:

איסור לצור על העיירות קודם השבת והיתרו: [א] איסור לילך בערב שבת יותר משלש פרסאות: [ב] איסור לקבוע סעודה בערב שבת ו[בשבת] בשעת בית המדרש: [ג] טוב להתענות ערב שבת ואם משלים התענית:

איסור לצור על העיירות קודם השבת והיתרו: [א] איסור לילך בערב שבת יותר משלש פרסאות: [ב] איסור לקבוע סעודה בערב שבת ו[בשבת] בשעת בית המדרש: [ג] טוב להתענות ערב שבת ואם משלים התענית:

איסור לצור על העיירות קודם השבת והיתרו: [א] איסור לילך בערב שבת יותר משלש פרסאות: [ב] איסור לקבוע סעודה בערב שבת ו[בשבת] בשעת בית המדרש: [ג] טוב להתענות ערב שבת ואם משלים התענית:

איסור לצור על העיירות קודם השבת והיתרו: [א] איסור לילך בערב שבת יותר משלש פרסאות: [ב] איסור לקבוע סעודה בערב שבת ו[בשבת] בשעת בית המדרש: [ג] טוב להתענות ערב שבת ואם משלים התענית:

איסור לצור על העיירות קודם השבת והיתרו: [א] איסור לילך בערב שבת יותר משלש פרסאות: [ב] איסור לקבוע סעודה בערב שבת ו[בשבת] בשעת בית המדרש: [ג] טוב להתענות ערב שבת ואם משלים התענית:

איסור לצור על העיירות קודם השבת והיתרו: [א] איסור לילך בערב שבת יותר משלש פרסאות: [ב] איסור לקבוע סעודה בערב שבת ו[בשבת] בשעת בית המדרש: [ג] טוב להתענות ערב שבת ואם משלים התענית:

איסור לצור על העיירות קודם השבת והיתרו: [א] איסור לילך בערב שבת יותר משלש פרסאות: [ב] איסור לקבוע סעודה בערב שבת ו[בשבת] בשעת בית המדרש: [ג] טוב להתענות ערב שבת ואם משלים התענית:

איסור לצור על העיירות קודם השבת והיתרו: [א] איסור לילך בערב שבת יותר משלש פרסאות: [ב] איסור לקבוע סעודה בערב שבת ו[בשבת] בשעת בית המדרש: [ג] טוב להתענות ערב שבת ואם משלים התענית:

איסור לצור על העיירות קודם השבת והיתרו: [א] איסור לילך בערב שבת יותר משלש פרסאות: [ב] איסור לקבוע סעודה בערב שבת ו[בשבת] בשעת בית המדרש: [ג] טוב להתענות ערב שבת ואם משלים התענית:

איסור לצור על העיירות קודם השבת והיתרו: [א] איסור לילך בערב שבת יותר משלש פרסאות: [ב] איסור לקבוע סעודה בערב שבת ו[בשבת] בשעת בית המדרש: [ג] טוב להתענות ערב שבת ואם משלים התענית:

איסור לצור על העיירות קודם השבת והיתרו: [א] איסור לילך בערב שבת יותר משלש פרסאות: [ב] איסור לקבוע סעודה בערב שבת ו[בשבת] בשעת בית המדרש: [ג] טוב להתענות ערב שבת ואם משלים התענית:

איסור לצור על העיירות קודם השבת והיתרו: [א] איסור לילך בערב שבת יותר משלש פרסאות: [ב] איסור לקבוע סעודה בערב שבת ו[בשבת] בשעת בית המדרש: [ג] טוב להתענות ערב שבת ואם משלים התענית:

איסור לצור על העיירות קודם השבת והיתרו: [א] איסור לילך בערב שבת יותר משלש פרסאות: [ב] איסור לקבוע סעודה בערב שבת ו[בשבת] בשעת בית המדרש: [ג] טוב להתענות ערב שבת ואם משלים התענית:

איסור לצור על העיירות קודם השבת והיתרו: [א] איסור לילך בערב שבת יותר משלש פרסאות: [ב] איסור לקבוע סעודה בערב שבת ו[בשבת] בשעת בית המדרש: [ג] טוב להתענות ערב שבת ואם משלים התענית:

איסור לצור על העיירות קודם השבת והיתרו: [א] איסור לילך בערב שבת יותר משלש פרסאות: [ב] איסור לקבוע סעודה בערב שבת ו[בשבת] בשעת בית המדרש: [ג] טוב להתענות ערב שבת ואם משלים התענית:

איסור לצור על העיירות קודם השבת והיתרו: [א] איסור לילך בערב שבת יותר משלש פרסאות: [ב] איסור לקבוע סעודה בערב שבת ו[בשבת] בשעת בית המדרש: [ג] טוב להתענות ערב שבת ואם משלים התענית:

איסור לצור על העיירות קודם השבת והיתרו: [א] איסור לילך בערב שבת יותר משלש פרסאות: [ב] איסור לקבוע סעודה בערב שבת ו[בשבת] בשעת בית המדרש: [ג] טוב להתענות ערב שבת ואם משלים התענית:

איסור לצור על העיירות קודם השבת והיתרו: [א] איסור לילך בערב שבת יותר משלש פרסאות: [ב] איסור לקבוע סעודה בערב שבת ו[בשבת] בשעת בית המדרש: [ג] טוב להתענות ערב שבת ואם משלים התענית:

איסור לצור על העיירות קודם השבת והיתרו: [א] איסור לילך בערב שבת יותר משלש פרסאות: [ב] איסור לקבוע סעודה בערב שבת ו[בשבת] בשעת בית המדרש: [ג] טוב להתענות ערב שבת ואם משלים התענית:

איסור לצור על העיירות קודם השבת והיתרו: [א] איסור לילך בערב שבת יותר משלש פרסאות: [ב] איסור לקבוע סעודה בערב שבת ו[בשבת] בשעת בית המדרש: [ג] טוב להתענות ערב שבת ואם משלים התענית:

איסור לצור על העיירות קודם השבת והיתרו: [א] איסור לילך בערב שבת יותר משלש פרסאות: [ב] איסור לקבוע סעודה בערב שבת ו[בשבת] בשעת בית המדרש: [ג] טוב להתענות ערב שבת ואם משלים התענית:

איסור לצור על העיירות קודם השבת והיתרו: [א] איסור לילך בערב שבת יותר משלש פרסאות: [ב] איסור לקבוע סעודה בערב שבת ו[בשבת] בשעת בית המדרש: [ג] טוב להתענות ערב שבת ואם משלים התענית:

איסור לצור על העיירות קודם השבת והיתרו: [א] איסור לילך בערב שבת יותר משלש פרסאות: [ב] איסור לקבוע סעודה בערב שבת ו[בשבת] בשעת בית המדרש: [ג] טוב להתענות ערב שבת ואם משלים התענית:

איסור לצור על העיירות קודם השבת והיתרו: [א] איסור לילך בערב שבת יותר משלש פרסאות: [ב] איסור לקבוע סעודה בערב שבת ו[בשבת] בשעת בית המדרש: [ג] טוב להתענות ערב שבת ואם משלים התענית:

איסור לצור על העיירות קודם השבת והיתרו: [א] איסור לילך בערב שבת יותר משלש פרסאות: [ב] איסור לקבוע סעודה בערב שבת ו[בשבת] בשעת בית המדרש: [ג] טוב להתענות ערב שבת ואם משלים התענית:

איסור לצור על העיירות קודם השבת והיתרו: [א] איסור לילך בערב שבת יותר משלש פרסאות: [ב] איסור לקבוע סעודה בערב שבת ו[בשבת] בשעת בית המדרש: [ג] טוב להתענות ערב שבת ואם משלים התענית:

איסור לצור על העיירות קודם השבת והיתרו: [א] איסור לילך בערב שבת יותר משלש פרסאות: [ב] איסור לקבוע סעודה בערב שבת ו[בשבת] בשעת בית המדרש: [ג] טוב להתענות ערב שבת ואם משלים התענית:

איסור לצור על העיירות קודם השבת והיתרו: [א] איסור לילך בערב שבת יותר משלש פרסאות: [ב] איסור לקבוע סעודה בערב שבת ו[בשבת] בשעת בית המדרש: [ג] טוב להתענות ערב שבת ואם משלים התענית:

איסור לצור על העיירות קודם השבת והיתרו: [א] איסור לילך בערב שבת יותר משלש פרסאות: [ב] איסור לקבוע סעודה בערב שבת ו[בשבת] בשעת בית המדרש: [ג] טוב להתענות ערב שבת ואם משלים התענית:

איסור לצור על העיירות קודם השבת והיתרו: [א] איסור לילך בערב שבת יותר משלש פרסאות: [ב] איסור לקבוע סעודה בערב שבת ו[בשבת] בשעת בית המדרש: [ג] טוב להתענות ערב שבת ואם משלים התענית:

איסור לצור על העיירות קודם השבת והיתרו: [א] איסור לילך בערב שבת יותר משלש פרסאות: [ב] איסור לקבוע סעודה בערב שבת ו[בשבת] בשעת בית המדרש: [ג] טוב להתענות ערב שבת ואם משלים התענית:

איסור לצור על העיירות קודם השבת והיתרו: [א] איסור לילך בערב שבת יותר משלש פרסאות: [ב] איסור לקבוע סעודה בערב שבת ו[בשבת] בשעת בית המדרש: [ג] טוב להתענות ערב שבת ואם משלים התענית:

איסור לצור על העיירות קודם השבת והיתרו: [א] איסור לילך בערב שבת יותר משלש פרסאות: [ב] איסור לקבוע סעודה בערב שבת ו[בשבת] בשעת בית המדרש: [ג] טוב להתענות ערב שבת ואם משלים התענית:

איסור לצור על העיירות קודם השבת והיתרו: [א] איסור לילך בערב שבת יותר משלש פרסאות: [ב] איסור לקבוע סעודה בערב שבת ו[בשבת] בשעת בית המדרש: [ג] טוב להתענות ערב שבת ואם משלים התענית:

איסור לצור על העיירות קודם השבת והיתרו: [א] איסור לילך בערב שבת יותר משלש פרסאות: [ב] איסור לקבוע סעודה בערב שבת ו[בשבת] בשעת בית המדרש: [ג] טוב להתענות ערב שבת ואם משלים התענית:

איסור לצור על העיירות קודם השבת והיתרו: [א] איסור לילך בערב שבת יותר משלש פרסאות: [ב] איסור לקבוע סעודה בערב שבת ו[בשבת] בשעת בית המדרש: [ג] טוב להתענות ערב שבת ואם משלים התענית:

איסור לצור על העיירות קודם השבת והיתרו: [א] איסור לילך בערב שבת יותר משלש פרסאות: [ב] איסור לקבוע סעודה בערב שבת ו[בשבת] בשעת בית המדרש: [ג] טוב להתענות ערב שבת ואם משלים התענית:

איסור לצור על העיירות קודם השבת והיתרו: [א] איסור לילך בערב שבת יותר משלש פרסאות: [ב] איסור לקבוע סעודה בערב שבת ו[בשבת] בשעת בית המדרש: [ג] טוב להתענות ערב שבת ואם משלים התענית:

איסור לצור על העיירות קודם השבת והיתרו: [א] איסור לילך בערב שבת יותר משלש פרסאות: [ב] איסור לקבוע סעודה בערב שבת ו[בשבת] בשעת בית המדרש: [ג] טוב להתענות ערב שבת ואם משלים התענית:

איסור לצור על העיירות קודם השבת והיתרו: [א] איסור לילך בערב שבת יותר משלש פרסאות: [ב] איסור לקבוע סעודה בערב שבת ו[בשבת] בשעת בית המדרש: [ג] טוב להתענות ערב שבת ואם משלים התענית:

איסור לצור על העיירות קודם השבת והיתרו: [א] איסור לילך בערב שבת יותר משלש פרסאות: [ב] איסור לקבוע סעודה בערב שבת ו[בשבת] בשעת בית המדרש: [ג] טוב להתענות ערב שבת ואם משלים התענית:

חזון

עירובין, ליקוטים, סימן קיב (ד)

איש

ו צעלי כחף לסמוך עליהם במילי דרבנן, ח עירובי אבל לא סביבות הכור רק לחלק חרה למערב או מדרום לפון וישאר פחות ז', שיעור בית סאחים י"ג ארשין על י"ג ט מטר על ל"ט מטר) ואם אין הקנים י' אין לו תקנה ואם יש פרצה י' אמות יוד יראה. (שבת סי' כ"ז).

זרביה

חזון

עירובין, ליקוטים, סימן קיד (ו)

איש

קמו

כוחים ולא ליתו **מנוח**, וכלל אופן צריך טעם על ההשמטה דאניה מן המדה להשמיט דין השנוי במשנה ומפורש בגמ', ומש"כ הל"מ דרמזה אינו מהיכב כלל.

(ג) **נראה** דהא דחנן דמלחמת מנוח אפי' חתן מהדרו לא איירי בזמן שארביין לעזרתם ללחון המלחמה דה פשיטא דבשכיל פיקוח נפש והלל' העם כולם הייבין, אלא אפי' בזמן שאין צורך אלא למספר מסוים [וכן היו רוב מלחמותיהם שלא היה מקום לחיל הצא הלוותים אלא למספר מסוים] היה רשות ליקח חתן מהדרו, שאין להחזירם שום זכות במלחמת מנוח, וכן במלחמת רשות, אינן פטורין אלא בזמן שאין לחון ישראל תלוי בהם שמספר הצא שאיך

בזמן יש בלעדן, אבל אם יש צורך בזמן חייבין לבוא לעזרת אחיהם, וגם שז הדבר למלחמת מנוח, אבל זה דוקא בשכבר נגסו למלחמה, אבל מתחלה אין נכנסין למלחמת רשות אם אי אפשר להלחם בלעדי החזרון, ולאחר שנכנסו למלחמת רשות בחיל מסוים אם ראו שארביים להוסיף חילים אין לוקחים את אלה שנלטינו עליהם להחזירם בזמן שיש המספר הדורש בלעדן ואפי' דהשחא הם עולים עלינו ואילו מתחלה עלו איובינו עלינו היתה נחשבת כמלחמת מנוח, מ"מ כיון שנכנסו למלחמת רשות מתחלה יש להחזירם זכותם, כל זמן שאפשר להלחם ע"י אחרים, אבל אם יש צורך בזמן ללחון במלחמת אפי' חתן מהדרו יולא אף שנכנסו מתחלה למלחמת רשות.

קובץ תשובות הרב אלישיב חלק א סימן רמג

ע"ד השאלה האם לצרכים קטנים מחויבים לצאת למקום המיוחד הנמצא מחוץ למחנה, כי זה טורח גדול ללכת לשם כגון בלילה או כשהזמן דחוק. הנה בסמ"ג מצוה קי"ט כתוב: "מ"ע לתקן מקום אחד מחוץ למחנה להפנות בו אנשי המחנה כדי שיהיה המחנה נקי, שנא' ויד תהיה לך מחוץ למחנה". וכן הוא בתרגום יונתן בן עוזיאל: "ואתר מזמן יהי לך מברא למשריתא ולשוד תמן מוי דריגלך", וזה כמבואר בברכות דף כ"ה, ובזה מובן מ"ש ביומא ע"ה ב': "אלא מה אני מקיים ויתד תהיה לך על אזנך - דברים שתגרי עכו"ם מוכרין אותן לכהן", ולמה לא מביא הש"ב מהכתוב קודם - "ויד תהיה לך מחוץ למחנה", וע"כ דזה קאי גם אקטנים וליכא לאקשוויי מזה כלל.

אמנם יש לדון עפ"י ש"ש בתוספתא מגילה פ"ג ט"ו: היוצא למלחמת הרשות חופר ויושב חופר ומכסה שנא': "וחפרת בה ושבט וגו'", משמע לכאורה דמצוה זו לא נאמרה אלא במלחמת רשות, שהרי אין יוצאין למלחמת רשות אלא עפ"י תנאים מסוימים ועפ"י בי"ד של שבעים ואחד ועפ"י מלך, אבל במלחמת מצוה אין צריך לכל זה. ועי' הרמב"ם פ"ה מהלכות מלכים: "ואי זו מלחמת מצוה - עזרת ישראל מיד צר שבא עליהם", ואכן הלוא **במלחמת מצוה קעסקינן** וכו'. ומ"מ זה ודאי, פשטות דברי הרמב"ם מורין דגם במלחמת מצוה נצטוו לתקן להם מקום מחוץ למחנה.

ובחינוך מצוה תקס"ו כתוב דאין מצוה זו נוהגת אלא "בזמן הבית", והדברים צ"ע, מאי שייטי' דביהמ"ק לכאן, גם אם ס"ל דאינה נוהגת בכ"מ ובכ"ז הול"ל דנוהג בזמן שישראל על אדמתן, וכ"כ במצוה תקכ"ו ותקכ"ז ובמצוה תצ"ח ובכ"מ, אם לא דנאמר דדעתו כדעת היראים ס"ל תל"ב: "צוה הקדוש ברוך הוא כי תצא על אויבך, וכל ויתד תהי' לך על אזנך, פי' כשישראל יוצאין למלחמה היו מוליכין את הארון במלחמה עמהם וצוה הקדוש ברוך הוא שיהגו בקדושה וטהרה, ולמה - כי ד' א' מתהלך בקרב מחנך זה מחנה הארון", עכ"ל, ואפ"ל דגם החינוך קאי כוונתו ולכן קשר מצוה זו עם הבית, (אכן גם על היראים תסוב הקושיא הנ"ל), מ"מ הרמב"ם לא ס"ל כן כמ"ש בהדיא: "ובין שיש עמהם ארון ובין שאין עמהם ארון כך הם עושים תמיד", עכ"ל.

אמנם נראה לדון שהלכה זו לתקן מקום מיוחד מחוץ למחנה - מוטלת על הציבור, ואז בודאי אסור לו ליחיד להפנות בתוך המחנה, אולם במקרה ולא תיקנו להם מקום מיוחד חוץ למחנה וכל אחד בוחר לו מקום בתוך המחנה בכה"ג י"ל דאין נ"מ לגבי היחיד, שהרי סו"ס בוטלה מצוה זו, ולפי"ז אם רוב החיילים הנמצאים על ידך אינם מקפידים על זה - עכ"פ לקטנים - א"כ יש לצדד להקל במקום שיש טורח גדול ושעת הדחק, ומה גם שלפי"ד החזון - איש (עירובין לקוטים ס"י קי"ב ו') ארבעה הדברים שפטרו במחנה (וה"ה מ"ש כי תצא מחנה על אויבך כו') אינן אלא במלחמת כל ישראל - מלחמת מצוה או רשות - ע"פ מלך וסנהדרין, אבל גויים שיצאו למלחמה על ישראל אף שזו מלחמת מצוה מ"מ אינן בכלל הנ"ל.